Lärstrategier, värdegrund och undervisningskvalitet

© steinberg.se Facebook/LinkedIn @johnsteinberg1

Om John

- Författare till 55 böcker om pedagogik, värderingar, ledarskap, lärande och påverkan
- fil dr i pedagogik, f d universitetslektor och rektor (grundskola, särskola, förskola)
- Livstema: Empowerment
- **Passion, Ilska, Alternativ, Ödmjuk, Ofärdig**

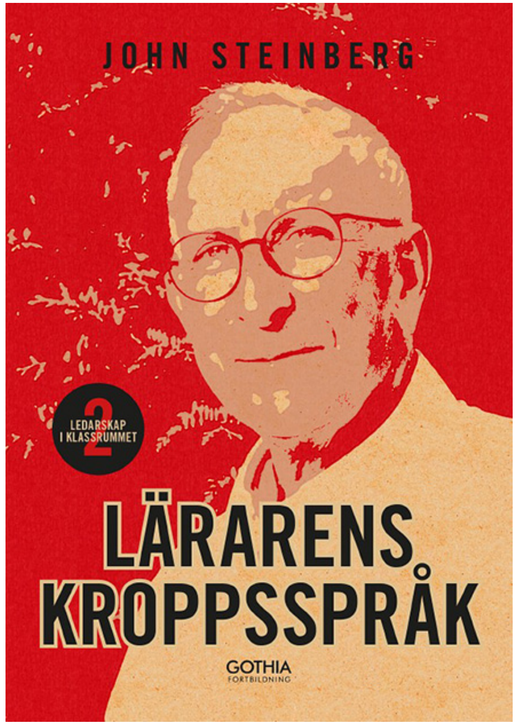

Fortbildningsbiblioteket

450 text-och video underlag för pedagogiska samtal

steinberg.se

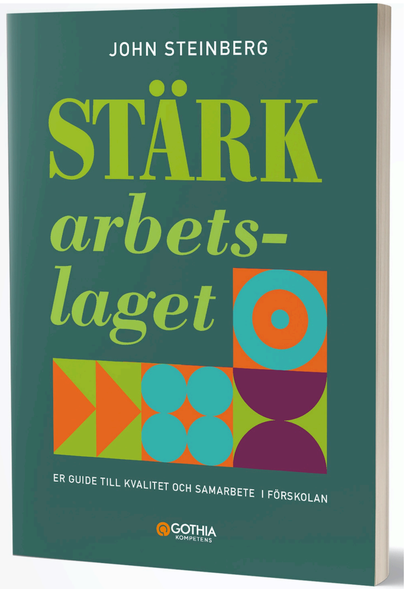

Syfte

- Att underlätta inlärning genom att synliggöra elevernas lärstrategier
- Att se sambandet mellan makro (värderingar) och mikro (beteende)
- Att förstå hur pedagogens undervisnings- och handledningsstrategier påverkar lärande och relationer

Handen

En relationsstyrd skola

Exempel Patrik (Förväntan + Strategier)
Kamp-Kollaps-Kompis-Klaga-Koncentration (Avläsning)
Fokus på ditt görande snarare än elevernas

"Ovilsamma"

1. Svek
2. Besvikelse
3. Understimulerade
4. Strategilösa
5. Motiverad till annat
6. Medicinska orsaker
7. Brister i miljö och struktur/schema
8. Stress- t ex att ligga långt efter relationsstress
9. Språk
10. Otydlighet ledarskap

Demonstration av lärsamtal

- Hitta exempel på lyckat lärande utanför skolan. Välj ut ett av exemplen.
- Fokusera på **HUR** och inte VAD. Sök nyckelord, fraser och huvudstrategier. (Anteckna). Jämför med ett annat exempel och leta mönster.
- Spegla tillbaka nyckelord och strategier. Tycks detta stämma? Ge exempel på det du som handledare/lärare har nytta av i pedagog-elev relationen.
- Fastställ en ”lär-utmaning” i eller utanför skolan. Hur kan nyckelord och nyckelstrategier kommer till nytta?
- Ge exempel på ett första steg inom 48 timmar. Konkret. Enkel. Uppföljningsbar
- Sammanfatta - antigen du eller din samtalspartner
- Bekräfta och tacka

Förutsättningar

- ”Min lärare vill mig väl och söker mina styrkor.”
- Känslan att ”jag kan lära” är grunden känlan av kontroll - och känslan av kontroll är grunden till välmående. Barn och elever som mår bra, lä sig mera. (Den goda cirkeln.)
- Värdegrund: värderingar, normer och bemötande som gagnar lärande

Nicole, 2:an

Gillar att berätta

Vill lära sig
åka rullskridskor

Hoppstyltor

Vill lära mig

Lyssnar på tips

Kollar hur det går till

Tänker ut ett sätt att prova

Har en plan

Se ett resultat och gör lite till

Provar, provar, provar

Analysera vad som kan bli bättre

Tänker högt för mig själv

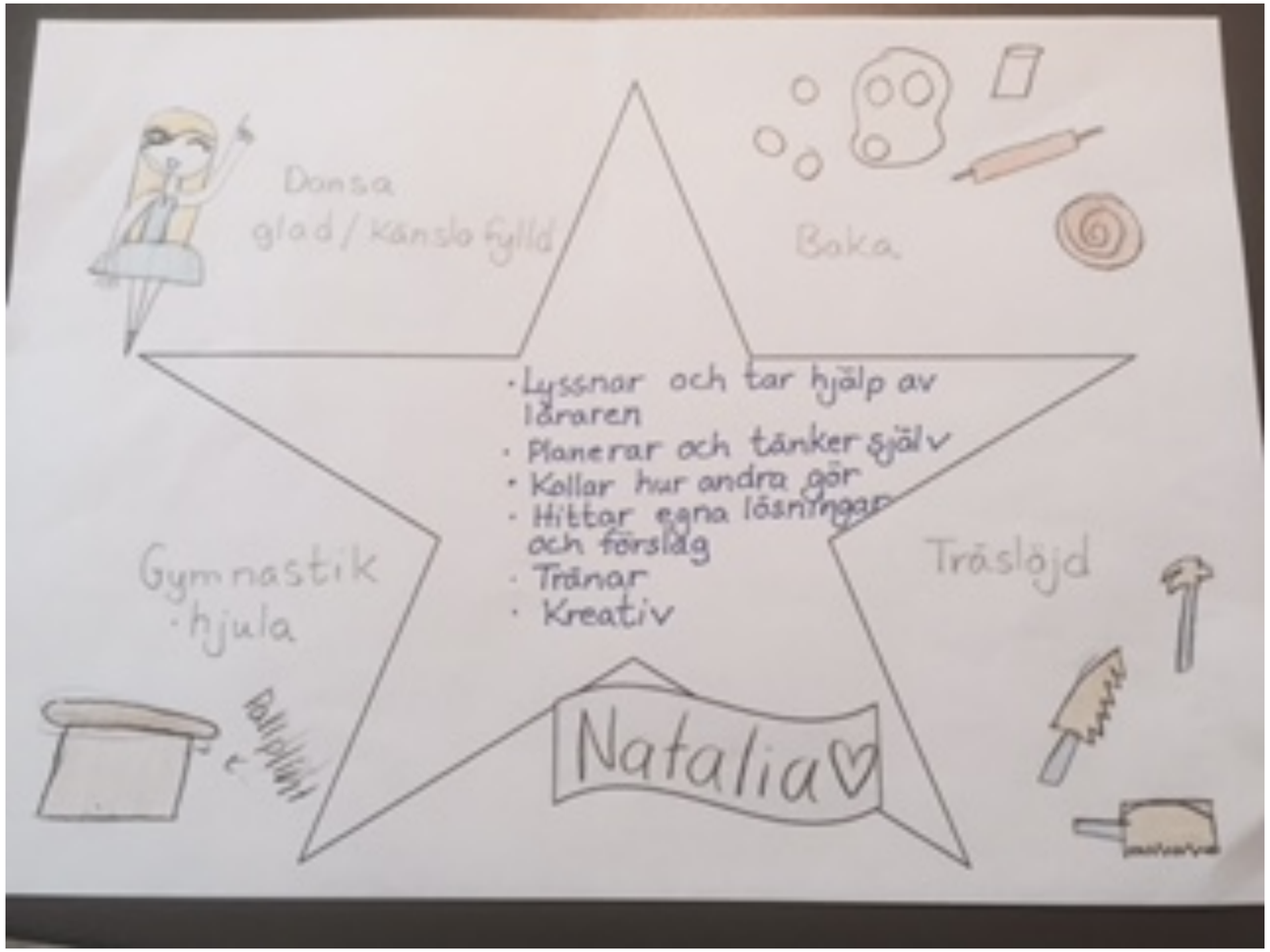
Dansa
glad / känslo fylld
Baka
· Lyssnar och tar hjälp av läraren
· Planerar och tänker själv
· Kollar hur andra gör
· Hittar egna lösningar och förslag
· Tränar
· Kreativ
Gymnastik
· hjula
Träslöjd
Natalia♡

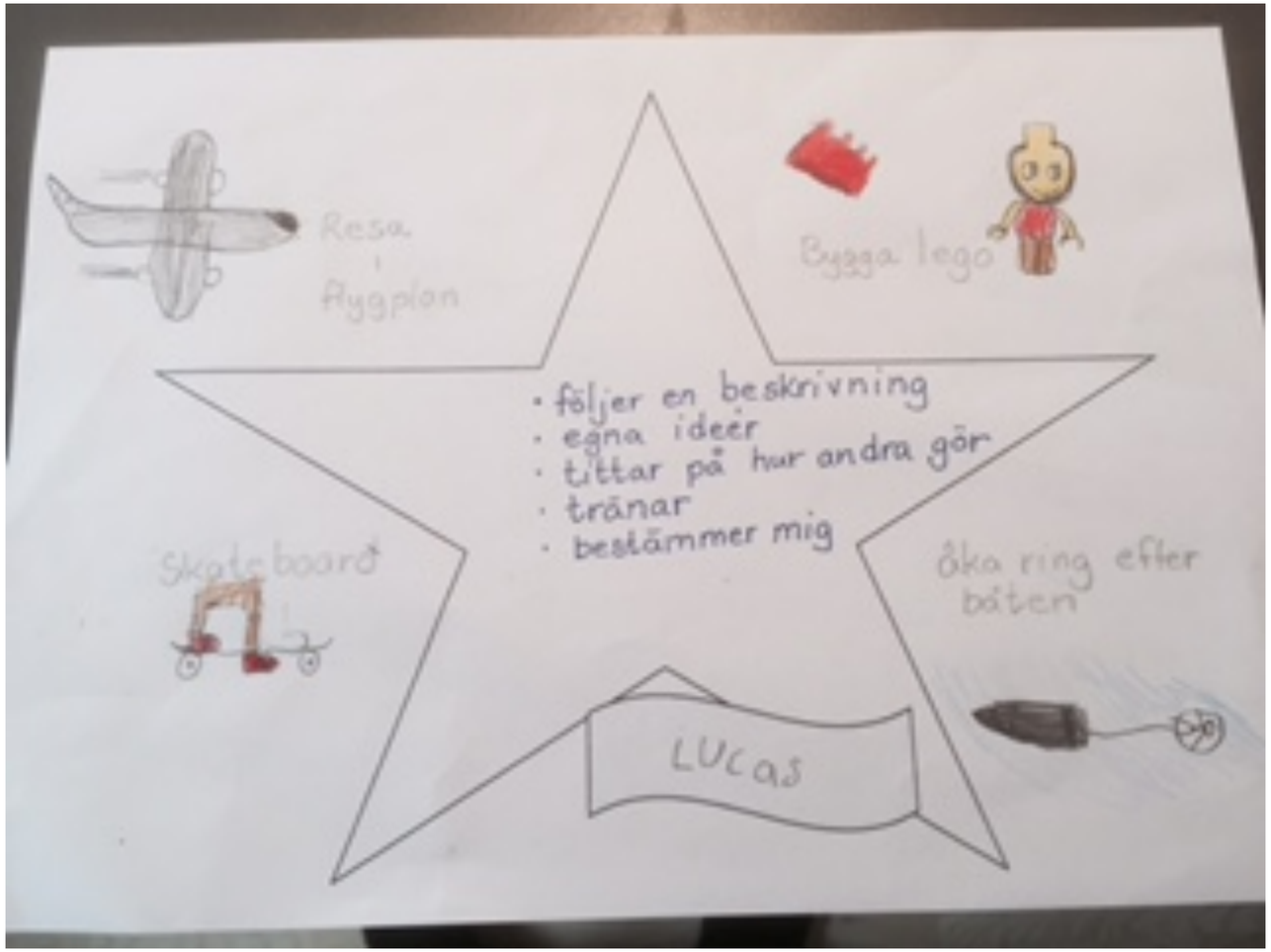
Resa i flygplan
Bygga lego
· följer en beskrivning
· egna ideér
· tittar på hur andra gör
· tränar
· bestämmer mig
Skateboard
åka ring efter båten
LUCAS

Ida, 7A

Handboll

NO, SO, Geografi

Vill utvecklas

Observerar
andra - går på extra matcher för att studerar hur de gör, lyssnar på expert som förklarar

Kompisar-
Träna, Se film

Måste vara tuff ibland

Fotboll

Styrkestjärnan

Vad är en styrka? - ett uttryck för hur man lyckas

Fokusera inte på VAD utan på HUR

Styrkestjärnan är ett enkelt sätt att synliggöra styrkor

VAD
HUR

Mina styrkor

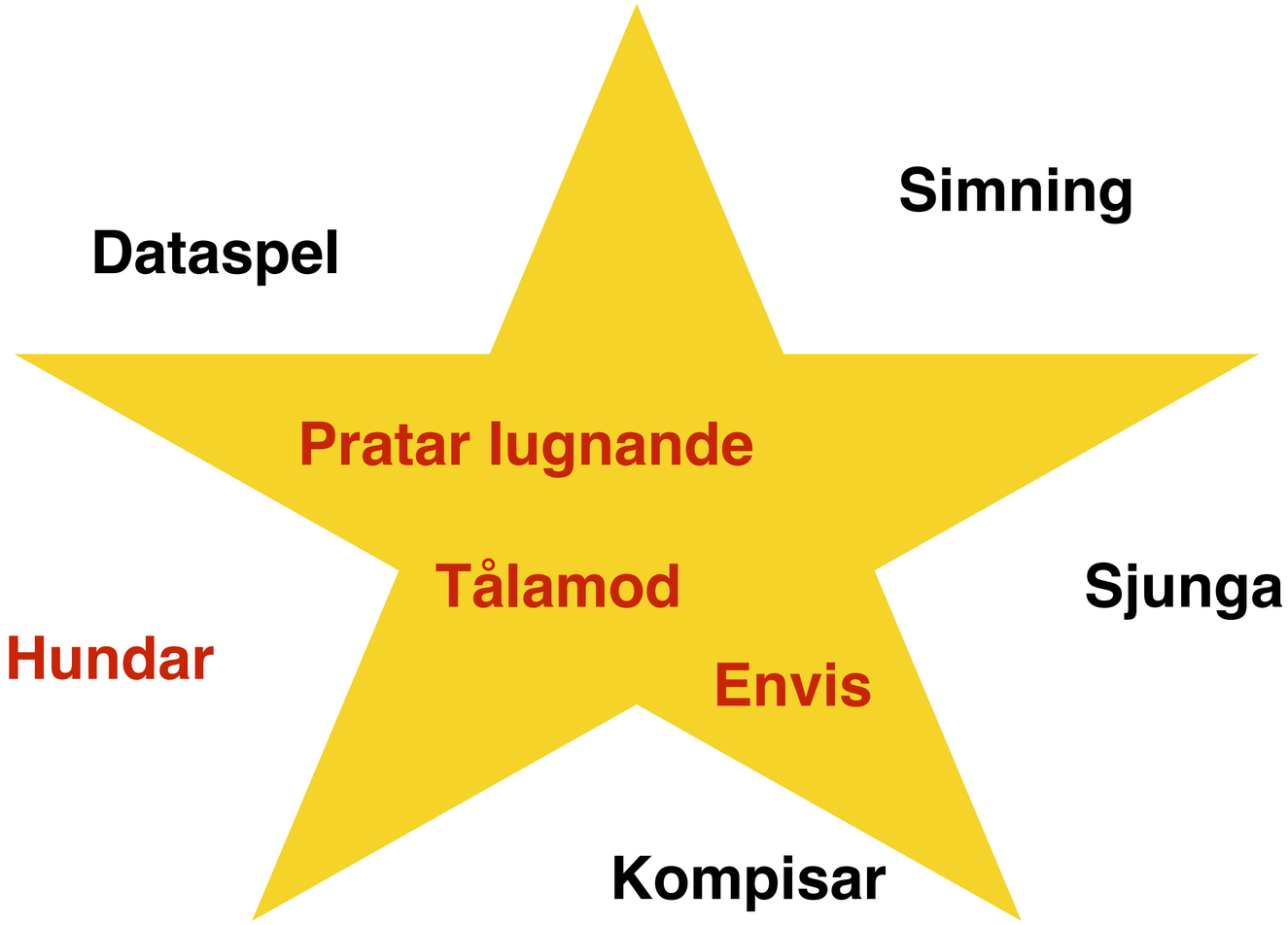

Patrik - fotboll
Isabell - fest
Elsa - popcorn

Oscar förklarar hur han lär sig

NEW YORK

MIDTOWN

Demonstration av lärsamtal

- Hitta exempel på lyckat lärande utanför skolan. Välj ut ett av exemplen.
- Fokusera på **HUR** och inte VAD. Sök nyckelord, fraser och huvudstrategier. (Anteckna). Jämför med ett annat exempel och leta mönster.
- Spegla tillbaka nyckelord och strategier. Tycks detta stämma? Ge exempel på det du som handledare/lärare har nytta av i pedagog-elev relationen.
- Fastställ en ”lär-utmaning” i eller utanför skolan. Hur kan nyckelord och nyckelstrategier kommer till nytta?
- Ge exempel på ett första steg inom 48 timmar. Konkret. Enkel. Uppföljningsbar
- Sammanfatta - antigen du eller din samtalspartner
- Bekräfta och tacka

Dags att prova

A intervjuar B, max 5 minuter

1-2 exempel på lyckat lärande

Sök nyckelord. Anteckna.

Leta mönster. Spegla. Stämmer detta?

Spekulera kring nyttan om du vore deras lärare/handledare

Diskutera tanken bakom och metoden

Hemuppgifter

Prova ett lärsamtal med en vän/egna barn eller kompis

Komplettera med en Styrkestjärna

Prova med fyra elever - två verbala och två mindre verbala

Spekulera kring nyttan - vad har du lärt dig?

Tillämpningar: Handledning, Ominlärning, Lektionsplanering

884B
ALTITUDE

Råd - detta är privat information

Inga etiketter el diagnoser - ”han är/hon är”

Slå inte eleverna med sina styrkor

Skaffa erfarenhet - pröva & öva

Ta det första bästa som dyker upp - detta är bara en ögonblicksbild - men det finns ofta mönster

Spekulera kring nyttan för differentiering, individualisering och även för att bemöta hela gruppen

Bra som inledning på ett utvecklingssamtal.
Tänka ”portfolio” och samla, en per termin

Här är ett exempel från en klass.

Tack för idag!

Ut och leta lärstrategier och styrkor

© John Steinberg, steinberg.se, steinberg.teachable.com
Facebook/Linkedin @johnsteinberg1

Del 2: Värdegrund och förhållningssätt

Emil, Samir, Zlatan - 8 år

Ronja, Miriam, Lady Gaga - 14 år

Egna exempel från din erfarenhet?

Vårt fokus i samtal?

- I personalrummet
- I pedagogiska kartläggningar
- I psykologiska utredningar
- I handlingsplaner (vem som bär ansvaret)
- Vid ett utvecklingssamtal eller ett samtal hem
- Hemma

Grundfrågor

- Är vi överens? (regler, kvalitet, rutiner, språk, värdegrundens konsekvenser, konflikthantering, samarbete med föräldrar m.m.) Har vi samma referensramar?
- Kan vi anpassa vår praxis efter verkligheten? (Schema, tjänstefördelning)
- Är vi tillräckligt öppna, nyfikna och generösa mot varandra? Styrkefokuserade? Hälsoperspektiv? Framtidsperspektiv?
- Förstår vi konsekvenserna av ett kollektivt ledarskap?

Värdegrundsord:

Trygghet, Omtanke, Respekt, Ansvar

Hänsyn

Beteendebaserat värdegrundsarbete

Omformuleringsövning

En elev, adept, kollega du har "svårt" med.
Vad är deras styrkor, förtjänster, framgångar, lärstilar m m?

Vad är den positiva intentionen bakom deras beteende? I vilket sammanhang är beteendet eller egenskaperna en tillgång?

Traditionella & otraditionella styrkor

- Idrotta
- Underhålla
- Läsa/skriva
- Räkna
- Minnas
- Analysera

- Room lighter
- Wower
- Fixare
- “Vi”-are
- Planerare
- Översättare

Identifiera ”må-bra sammanhang” - ofta ett ”framtids sammanhang”

Exempel:

Mat

Idrott

Musik

Häst

Spel

Exempel

Fotboll
Festa
Popcorn
Rymma
Bartender

Fokusera på **hur** inte vad

Val av angreppssätt

Projektet tar sin utgångspunkt i kognitiv beteende teori som betonar tre delar i förändringsprocesser:

1. Kunskap – till exempel hur människor påverkas av sin omgivning och av grupper man deltar i.
2. Attityder – hur vi styrs av våra attityder, värderingar, förutfattade meningar, erfarenheter mm.
3. Beteende - hur man övar in nya beteenden för att få dessa att bli en vana - och sedan sprider det vidare.

Träning inför uppdraget

Uppdragen

Exempel på uppdrag:

1. Se matpersonalen i ögonen och säg "Tack" med ett leende.
2. I skolan, eller i klassen - säg "Hej" till någon och fråga om du kan hjälpa till.
3. Säg "Hej" till någon du vanligtvis inte brukar säga "Hej" till.
4. Få någon som inte prata så mycket, att prata lite mer.
5. Försök att få så många som möjligt i klassen, att delta i en gemensam aktivitet.

”Ayad” med tre språk och 5 F

”Emil” med bara dataspel i huvudet

Häst Hanna

Arbetsmarknads-
omformulering,
t.ex. hästnäringen, fotboll
som företag

Spelande Emil och Ridande Hanna - om 20 år eller ”Kalle” om 20 år

30 sekunder

Vad har de personer (släkt, vänner, lärare, chefer) som har påverkat dig mest positivt i ditt liv gemensamt för synsätt och egenskaper?

Vad gjorde de? Hur gjorde de? Varför?

- **Dålig på eller bra på?**
- **Svårigheter eller möjligheter?**
- **Misslyckanden eller lyckade tillfälle?**
- **Bakåtanalyser eller framåtplanering?**
- **Låt gå eller motståndsrörelse?**

Utvecklingssamtal ska följa 80/20-

Erfarenheter av utvecklingssamtal -
som ung, som förälder, som personal?

Grundstruktur?

- **Dålig på eller bra på?**
- **Svårigheter eller möjligheter?**
- **Misslyckanden eller lyckade tillfälle?**
- **Bakåtanalyser eller framåtplanering?**
- **Låt gå eller motståndsrörelse?**

Utvecklingssamtal ska följa 80/20-

Erfarenheter av utvecklingssamtal -
som ung, som förälder, som personal?

Grundstruktur?

Teorin om styrkor

- Marcus Buckingham, Donald Clifton Gallupinstitutet (Positiv psykologi)
- Bok: First, Break all the rules
- Fråga: Upplever du att du använder dina styrkor till fullo på jobbet?

20%

Myter

- **Allt eftersom ändras din personlighet**
- **Man växer genom att träna bort sina svagheter**
- **En bra lagmedlem gör vad som helst för att hjälpa laget**

Sanningar

- **Allt eftersom blir du mera av den du redan är**
- **Du utvecklas mest genom att fokusera på dina styrkor**
- **En bra lagmedlem bidrar mest genom att ge av sina styrkor till laget**

Exempel

- **Med vuxna: Poliser, Läkare, Apotekare, Skolledare, Lärare**
- **Egna exempel: Rektor, Trädgård, Politik. Vad SKA jag syssla med? Författare och föreläsare**
- **“Skicka aldrig någon på fortbildning i det den är svag på, utan bara i det den redan är bra på!”**

LEDARENS UPPDRAG

ATT SÅ MÅNGA SOM MÖJLIGT SÅ OFTA SOM MÖJLIGT FÅR GÖRA DET DE BRINNER FÖR OCH DET DE ÄR BRA PÅ

LÄRARENS UPPDRAG

ATT SÅ MÅNGA SOM MÖJLIGT VET HUR MAN TAR SIG FRÅN PLATS A TILL PLATS B (Self-efficacy)

FÖRÄLDRARNAS UPPDRAG

ÄLSKA - OCH RESTEN ORDNAR SIG

Tack för idag!

Notera vad ni pratar om med kollegor

Leta efter ”Emils” 30 bästa sekunder

Sök må bra tillfällen -
göra mera av det man är bra på

Träna beteende - bekräfta när de fungerar

© John Steinberg, steinberg.se, steinberg.teachable.com
Facebook/Linkedin @johnsteinberg1

Del 3: Undervisningsstrategier

Lär dig vad seglen heter

1. Jagare
2. Yttre klyvare
3. Inre klyvare
4. Förstäng
5. Fock
6. För undre märssegel
7. För övre märssegel
8. Förbramsegel
9. Förröjel
10. Storröjelstagsegel
11. Storbramstagsegel
12. Storstäng
13. Storsegel
14. Stor undre märssegel
15. Stor övre märssegel
16. Storbramsegel
17. Storröjel
18. Kryssröjelstagsegel
19. Kryssbramstagsegel
20. Krysstäng
21. Gaffelstorsegel
22. Begin
23. Kryss undre märssegel
24. Kryss övre märssegel
25. Kryss bramsegel
26. Kryssröjel
27. Apa, gaffelapa
28. Jigger undre märssegel
29. Jigger övre märssegel
30. Jiggerbramsegel
31. Jiggerröjel
32. Mesan

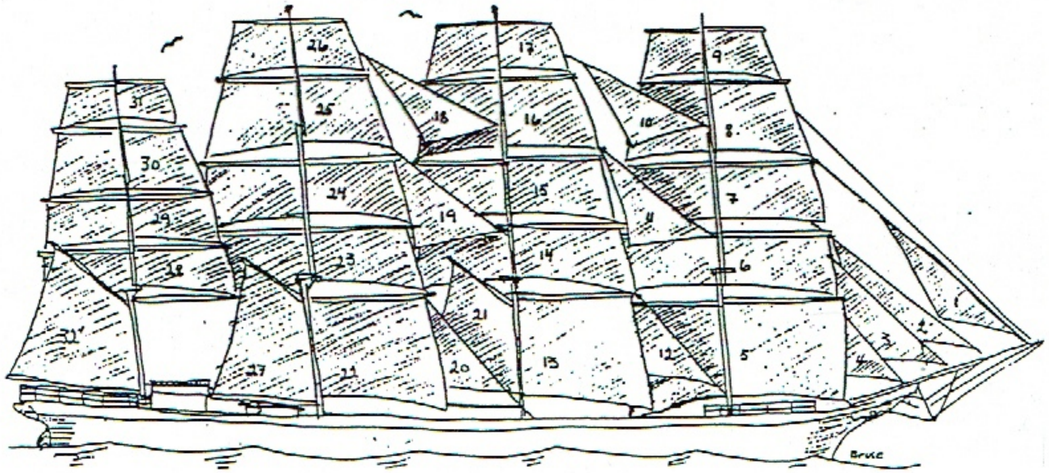

Tre magiska ord

- **Tro**: vilja, behov, nytta, mening, viktigt, tro att man kan, tro på sig själv
- **Kropp**: tillstånd, koncentration, fokusering, att alla kroppsdelar är med
- **Metodik**: Struktur, organisation, att veta hur man ska göra, repetera, tillämpa

Namninlärning

- **Tro** - att ge sig in i leken, vilja och tro att det är möjligt
- **Kropp** - att vara fokuserade, stanna kvar en extra stund
- **Metod** - hälsa, upprepa högt, repetera inom dig 2-3 gånger, repetera, repetera, repetera - och fråga om om du glömmer

Lärdomar från namnövningen

- Tro, kropp och metodik är ju magiska ord och ger resultat. Använd dessa som en checklista för din och andras lärande
- Observera det du har lätt för och svårt för med tanke på dessa tre begrepp
- Alla tre ingredienser behövs

Metodik - Inlärningstrategier

ÖVNING: Att lära ut/att lära in

EXEMPEL: Nytt dataprogram, byta stift på bilen

VANOR: Hur brukar du göra för att lära dig nya saker?

Information kommer via våra sinnen

- Visuellt - det vi ser
- Auditivt - det vi hör
- Kinestetiskt - det vi känner och gör
- Lukt
- Smak

Vi har olika tendenser och preferenser

- Att se för att förstå
- Att höra för att förstå
- Att göra för att förstå

- **Input**
- **Lagring**
- **Output**

Vi lagrar information V-A-K

- Visuellt - t ex fotografiskt minne
- Auditivt - t ex melodier, bokstäver, historier
- Kinestetiskt - t ex musikinstrument, danssteg, slalombana, pinkod-säkerhetskod

Inför gruppen - lite av varje

- **Visuellt**: blädderblock, overhead, projektor, DVD, bilder, diagram, tabeller, demonstrationer, gester, bildmetaforer
- **Auditivt**: föreläsningar, berättelser, text, musik ramsor, diskussion, korta gruppövning
- **Kinestetiskt**: Laboration, praktik, experiment, drama, rollspel, simulering, övningar, bygga modeller

Vi har en tendens att lära ut som vi själva lär in

- Simning
- Basket
- Stickning
- Mazurka
- Sjukgymnastik
- Golf
- IKEA
- Medicinsk teknik
- Bugga
- Familjeterapi

Tre frågor...

1. När du var elev - fick du instruktioner på det sättet som passade dig bäst?
2. När du var instruktör - kände du igen din s k utlärningsstil?
3. **När du var instruktör - frågade du din adept hur han/hon ville helst få sin instruktion?!**

Nu pratar vi tendenser

- I en grupp på 30 - 22 är multisensoriska, 2-3 med inlärningsstörning av annan karaktär, 4-5 med stark preferens V-A-K
- Vi söker yrken som passar våran stil och strategier
- Vi tycks bli mer visuella med åren

Bygg på din styrka, utveckla din svaghet

Fyra nivåer

- **Resultat** (mål, betyg, antal klara)
- **Prestation** (färdigheter, ”hur”)
- **Lärande** (metakognition, progression)
- **Värden** (syfte, mening, värdeskapande)

Exempel: Hälsa

- **Resultat** (frånvaro av sjukdomar)
- **Prestation** (motion, mat, sömn, osv.)
- **Lärande** (”Coping” - att lära sig att handskas med livets utmaningar)
- **Värden** (Att känna syfte och mening)

Exempel: Hälsa

- Emmy Werner, Kanada: ”Hälsa är förmågan att älska, arbeta och förvänta sig gott.”
- Kan man säga att lärande handlar om förmågan att vara nyfiken och känna att man kan ”erövra” sin omvärld.

Syn på kunskap

Exempel från din egen tid som elev

- Statisk kunskap - att mäta det man *har gjort* (Hierarkisk kunskap)
- Dynamisk (process) kunskap - att veta hur man *ska göra* (Associativ kunskap)

En enkel modell

Huvud

Hjärta

Händer

Fötter

Val av metod

- Förmedlingspedagogik
- Motivationspedagogik
- Processpedagogik

Pedagogik hör ihop med personalpolitiken, t ex ansvar, samarbete, kreativitet

Förmedlingspedagogik

- Läraren som primär källa, basfakta och färdigheter
- Deltagare som mottagare
- Motivation ligger hos deltagaren
- Metoder: föreläsning, textböcker, uppsatser, “hemuppgifter”
- Utvärdering: prov, examen, betyg

Antaganden

- Läraren spelar en central roll i lärprocessen
- Läraren har huvudansvaret
- Börja med basinformation och jobba mot större förståelse
- Genom att lyssna, läsa och skriva tar man till sig kunskaper
- Skriftliga prov ett bra bevis på lärande

Förmedlingspedagogik om

- Det finns en djup ämneskunskap
- Det finns stor entusiasm och “närvaro”
- Det finns en god berättarförmåga
- Det finns kärlek till mottagarna
- Det bidrar till “högre tänkande”
- Ja, och humor skadar inte då och då

Motivationspedagogik

- Lärare som medresenär, motivator och underhållare
- Deltagare som medresenär och “spelare”
- Motivation kommer från läraren
- Metoder: lek, spel, drama, diskussion, korta grupparbeten
- Omväxlande utvärderingsmetoder

Antaganden

- Det ska vara roligt att lära sig
- Lärarens roll för att skapa motivation är avgörande
- Motivation är förmodligen den mest avgörande faktor i lärprocessen
- Delaktighet höjer motivationen
- Inlärning underlättas med variation

Några exempel

- Suggestopedi
- Samarbetsinlärning
- Mentalträning-visualisering
- Multipla intelligenser
- Företagsspel
- Inlärning efter lärstil

Processpedagogik

- Läraren som handledare, mentor, arbetsledare
- Deltagare som ansvarsfull, självreglerande och insiktsfull
- Motivation finns redan - men kanske till annat!
- Metoder: PBL, Projekt, Fall, Aktion
- Utvärdering: PM, redovisningar, uppvisningar, utställningar, praktik (visa upp kunskaperna)
- “Plats” för inlärning - var som helst

Antaganden

- Det finns ett inneboende behov av att lära sig
- Den studerande kan och vill ta ansvar
- Lärande är en process som aldrig tar slut
- Tvärvetenskaplighet gagnar förståelse
- Elevaktivitet är centralt till lärprocessen
- Process är ibland viktigare än resultat och innehåll
- Om man själv formulerar sina behov och mål och får lov att undersöka sina egna frågor blir man mer engagerad

Råd kring processped.

- Klargör spelreglerna - plats, tid, innehåll, metod, vem gör vad i gruppen och hur allt ska redovisas
- Välj spelregler efter gruppens mognad
- Kontrollera processen ofta - checka upp!
- Förberedelserna är viktigare än man tror
-

Råd kring grupparbete

- Spelregler - tid, plats mm
- Att kunna berätta om sitt ansvar i gruppen
- Halvera tiden, gruppstorleken och redovisningstiden
- “Samma båtsprincipen” - ett inbördes behov av varandra
- Följ upp, utvärdera ofta, ha kontrollstationer

Fördelar med processped.

- Personligare val
- Mer meningsfullhet och relevans
- Intensiv aktivitet (flow kan inträffa)
- Tvärvetenskapligheten
- Utnyttjar gruppen & individen på ett klokare sätt
- Dock... kräver förberedelser, material, lokal, ansvar, mognad, erfarenhet och tät lärarkontakt.

Traditionell kunskapshierarki

1. Fakta
2. Förståelse
3. Tillämpning
4. Analys
5. Syntes
6. Värdering

Prova Upp och Ner Ped.

Istället för att söka att nå hjärnan först,
nå hjärtat först

Modellen är: hjärtat - hjärnan - hjärtat

Först

- Upplevelser
- Problem
- Experiment
- Fall
- Etiska dilemma
- Lek eller spel
- Övningar
- Prova på tillämpningar
- Debatt och diskussion
- Deltagarfrågor

Sedan

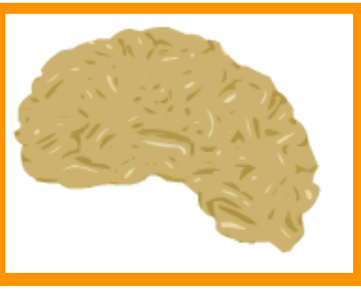

- Fakta och förståelse
- Begrepp och terminologi
- Historia och bakgrund
- Orsak och sammanhang
- Analys och jämförelser

Till slut tillbaka till

- Syntes och värdering
- Hur berör detta mig?
- Vad ska jag nu göra med min kunskap och insikt?
- Vad vill jag veta mera?
- Hur har jag utvecklats?
- Hur har vi som grupp utvecklats
- Lärdomar om vår process?

Exempel

- Popcorn metoden
- Mrs Derman - söndagsskolan
- Skyddsregler - melonen
- Arbetsmiljölagen
- Peak teams à la Mike Pegg
- Egna exempel? Egna tillämpningar?

Tack för idag!

Se sambanden mellan undervisningsmetodik och lärande - hur vet vi att vår metodik underlättar lärande?

Bygg på dina styrkor och förbättra din svagheter

Var observant på elevernas reaktioner på dina upplägg - anpassa till verkligheten inte målen

© John Steinberg, steinberg.se, steinberg.teachable.com
Facebook/Linkedin @johnsteinberg1